

Forslag paa et bedre Grundlag — ved bedre mener jeg naturligvis ikke dette, at Regeringen, der fremsætter disse Forslag, anser dem for bedre; det gør den selvfølgelig, naar den fremsætter dem, men Forslag, som man ogsaa fra andre Sider, fra betydende Sider paa Rigsdagen, anser for bedre — vil det dog ikke kunne nytte noget. Det er en Tale, som jeg synes er højst mærkelig. Den vilde være forstaaelig, dersom dette, at man skulde tage fat paa et noget andet Grundlag, vilde føre til, at man nu atter i 4 Aar skulde arbejde paa det Grundlag og saa endda staa, som man staar i dette Øjeblik — der er ijo ingen, der ved, hvordan man staar i dette Øjeblik. Da vilde jeg finde det fuldt rigtigt, at man skar dette bort og ikke vilde vide af noget nyt Grundlag at sige. Men det forekommer mig ikke er nødvendigt. Jeg skal der henviser til to Ting. For det første, at da disse Forslag for 4 Aar siden første Gang bleve fremlagte, saa var Forholdet dette, at skønt det kom som noget nyt, hidtil ubearbejdet af dette Ting, saa Tinget sig dog i Stand til at gøre disse Lovforslag færdige for sit Vedkommende i meget kort Tid. Og den grundige Gennemarbejdelse, som disse Lovforslag, hele dette store Spørgsmaal har faaet i de forløbne 4 Aar, vil gøre det endnu lettere for Tinget at betrage et nyt eller noget andet Grundlag, naar man ellers fandt, at dette var bedre i alle Henseender. Især hvis man finder, at disse Forslag for det første ville berede Befolkningen eller de kommunale Raad stor Ulejlighed og et næsten uoverkommeligt Arbejde, og at de med Hensyn til de finansielle Virkninger ville være en Skuffelse for Befolkningen, saa at man altsaa venter, at der vil opstaa Misfornøjelse efter kortere eller længere Tids Forløb, kan Rigsdagen dog virkelig ikke skyde sig ind under dette: ja, men Befolkningen ønskede den Gang disse Love. Thi det Overblik og det Klarsyn, som man med Rette kan fordre af Rigsdagen, kan man ikke vente vil findes hos Befolkningen eller blive gjort gældende af denne. Naar der derfor virkelig kunde fremsættes et Grundlag, som maatte anses for at være bedre end det nuværende og medføre for Befolkningen lignende Goder og paa en Maade, saa man straks kan se, hvad Goder man vinder, saa at der ingen Skuffelse kan ventes, kan jeg ikke skønne rettere, end at det ikke alene vil være fuldt forsvarligt, men ogsaa en Pligt at tage Arbejdet op paa et saadant Grundlag. Og det Arbejde, som er udført

i disse 4 Aar paa disse Skatteforslag, vil derfor ingenlunde være spildt. Nu kunde man sige, at selv om der var redelig Vilje til at faa noget godt ud af dette, kunde det jo strande paa den Ting, at man maa ikke fik Tid, og saa vilde man ikke vide, hvordan man kom til at sidde i det i Fremtiden. Men der er dog stadig to Udveje, som selvfølgelig kun skulde benyttes, hvis det virkelig maatte erkendes af dem, der i Grunden interessere sig varmt for at faa noget gennemført, at de vare nødvendige. Den ene Udvej er den, at det ny Folketing — det er ganske vist ikke Folketinget, der er bestemmende, men der har i mange lignende Tilfælde været visse Forudsætninger, man har kunnet gaa ud fra — efter at det er blevet valgt til Foraaret, fortsætter Arbejdet hurtigt. Den anden er den, at man, hvis man ikke kan naa til Ende, saaledes at disse Love kunde træde i Kraft i det kommende Finansaar, for et enkelt Finansaars Vedkommende ved en større Bevilling — om det bliver 1 eller 2 Mill. Kr., er mig mindre væsentligt — vinder den Tid, der tiltrænges, og altsaa ved en saadan større Bevilling skaffer Kommunerne for dette enkelte Aar den Lettelse, som man ved disse Forslag tilstræber at skaffe dem i Fremtiden.

Med Hensyn til Tiendeafløsningsloven ønsker jeg at sige et Par Ord, inden jeg slutter, og det er dette, at jeg, hvad Hovedbetragtningen angaar, kan slutte mig til de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen). Om han har Ret i alle Enkeltheder, sidder jeg ikke inde med tilstrækkelig Detaillkundskab til at kunne bedømme, men med Hensyn til Hovedspørgsmaalet kan jeg slutte mig til ham. Hvis det er muligt at faa en Tiendeafløsningslov, som er god og gavnlig til den ene Side og som er fuldt forsvarlig til den anden Side, anser jeg det for at være rigtigt at skride til en saadan for derved at skære noget bort, som faktisk har været og er en Brod. Jeg anser det derfor for forsvarligt til denne Foranstaltnings Gennemførelse at anvende et samlet Beløb fra Statskassens Side af en saadan Størrelse, som man ved de Tanker, han fremsatte angaaende dette Punkt, vilde komme til. Derimod kan jeg for mit Vedkommende ikke anse det for forsvarligt at gaa til en saa rundelig, ja saa luksuriøs Anvendelse af Statens Penge til dette Øjemed, som foreslaas her i dette Tiendeafløsningsforslag. Det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds anførte med Rette, at de foreliggende For-